
ПРОГЛАД

Издание на Филологическия факултет
при Великотърновския университет “Св. св. Кирил и Методий”

кн. 2, 2016 (год. XXV), ISSN 2367-8585

ЗА ЕЗИКОВАТА ИНТЕРФЕРЕНЦИЯ В ОБУЧЕНИЕТО ПО БЪЛГАРСКИ ЕЗИК В СЛАВЯНСКА СРЕДА

ON LANGUAGE INTERFERENCE IN SLAVIC SPEAKING CONTEXTS

Елена Крейчова. Славянският Вавилон. За интерференцията между славянските езици. София: Изд. „Парадигма“, 2016.

Книгата „Славянският Вавилон. За интерференцията между славянските езици“ представи пред научната аудитория проблема за интерференцията между славянските езици като общ за съпоставителното славянско езикознание, методиката на чуждоезиковото обучение, психолингвистиката, приложната лингвистика и езиковата прагматика. Авторката Елена Крейчова сподели и обобщи дългогодишните си изследвания, наблюдения и опит като преподавател по български език на славяни (чехи и словаци) в Масариковия университет в Бърно, Чехия. Публикацията е с обем от 105 страници и ще бъде от полза както на лингвисти и преподаватели, така и на всички славяни, заели се с нелеката задача да изучават български език.

Първата глава представя теоретичен поглед върху проблема за усвояването на чужд език с неговите психолингвистични аспекти – ролята и влиянието (позитивно и негативно) на първия език върху втория, същността и спецификите на отделните видове интерференция, както и проблемите при усвояването на чуждия език, породени от генетичната близост между езиците. Авторката показва, че изучаването на два славянски езика е съпроводено от специфични

проблеми, сложни отношения на взаимодействие и влияние, породени не само от родствената им близост, но често и от нагласата на индивида грешно да идентифицира чуждото със своето.

Втората глава на книгата е посветена на т. нар. „неверни приятели на преводача“ в славянски контекст, представяйки цялата сложност и комплексност на тази актуална и същевременно дискуссионна проблематика. Освен богатата теоретична обосновка, изхождаща от научни публикации на славянски езици и на английски, прави впечатление многообразието от добре подбран материал от езиковата практика. Паронимията, омонимията и семантичните взаимоотношения при близкородствените езици са обект на изследване в следващата глава. Съпоставени са и състоянието, и терминологичната палитра на българските и чешките изследвания по този проблем.

Естествено продължение на темата за синтагматичните семантични взаимоотношения в близкородствените езици представляват въпросите на словообразуването, които авторката разглежда в контекста на езиковата интерференция между български и чешки език. Тази глава насочва вниманието на читателите към някои сходства и разлики в суфиксационно-деривационните процеси в двата родствени езика с оглед на потенциалните случаи на езикова интерференция при носители на единия славянски език в процеса на изучаване на другия.

Със следващите две глави авторката показва, че и една лексикално-граматична категория, каквато е родът на съществителните имена, може да бъде източник на негативен езиков трансфер. Разликите при рода в българския и чешкия език могат да бъдат предпоставка за евентуални грешки, които биха били избегнати чрез използването на сравнителен и конфронтационен анализ в началния етап на преподаване на български на чехи и съответно – на чешки език на българи.

Предпоследната глава на книгата отчита лингвистично-психологична ситуация на конкретната среда от обучавани студенти в Масариковия университет при описанието и анализа на характерните за тях случаи на графична, правописна, лексикална, морфологична и синтактична интерференция. От представените примери и анализа на грешките става ясно, че в двустранния процес на обучението по

чужд език са от изключително значение както психолингвистичната подготовка на преподавателя, така и психологическата нагласа и социолингвистичната компетентност на студентите.

Мозайката на езиковите контакти е допълнена и от актуалния проблем за речта на българите извън България в последната глава преди заключението. Обект на изследване е комуникацията на потребителите на два подфорума на най-големия български интернет форум www.bg-mama.com, използвани от българи, които живеят в Чехия и се намират в ситуация на социален билингвизъм. Сред многобройните примери на езикова интерференция авторката отбелязва като много характерен т. нар. езиков комфорт.

С книгата си „Славянският Вавилон. За интерференцията между славянските езици“ д-р Елена Крейчова доказва, че езиковият трансфер трябва да бъде разглеждан и през призмата на формирането на лингвистична и комуникативна компетентност в чуждоезиковото обучение. Изследването има съществен принос не само за теорията и практиката на интерференция между славянските езици, но и в пресечните полета между редица езиковедски, методически и психологически изследвания.

Зорница Цветкова¹

---

¹ **Зорница Цветкова** (Zornica Cvetkova) – катедра „Славистика“, Философски факултет, Масариков университет (Бърно, Чехия), zornica.cvetkova@gmail.com